

Dosarul nr. 2rac-35/19

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (jud. I. Potînga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Societatea pe Acțiuni „Termoelectrică”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni
„Termoelectrică” împotriva Societății pe Acțiuni „Termocom” cu privire la
încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 3 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Termocom” în
procedura falimentului, Cristina Burzacovschi, casată integral hotărârea din
22 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre,
prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 16 martie 2012, SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2”
mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Termocom”
cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că, în conformitate cu contractul nr. 1 din
14 martie 2011, SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” a livrat
SA „Termocom” energie termică în apă caldă în cantitate de 30994 Gcal și apă
caldă de adaos pentru rețeaua termică în cantitate de 34895 tone, servicii în sumă
totală de 16114236,38 de lei.

A relatat că SA „Termocom” a semnat cu unele obiecții factura fiscală
pentru luna iunie 2011 nr. FB0221374 în sumă totală de 16114236,38 de lei,
indicând că nu se acceptă pentru plată energia termică pentru perioada 17-24 iunie
2011 în cantitate de 7580 Gcal și apă de adaos pentru rețeaua termică pentru
perioada 23-29 iunie 2011 în cantitate de 7184 tone.

A evidențiat că reclamația nr. 37j/991 din 26 iulie 2011 privind achitarea sumei de 3924204,93 de lei, expediată în adresa pârâtului, a rămas neexaminată de către ultimul.

A precizat că cantitatea energiei termice și a apei calde de adaos livrate a fost stabilită reieșind din datele contoarelor comerciale, iar funcționalitatea tehnică a echipamentului de măsurare se confirmă prin rezultatele verificării metrologice de stat și anume, prin scrisoarea Institutului Național de Standardizare și Metrologie nr. 3/07-172 din 6 iulie 2011.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 572, 573, 575 Cod civil, art. 85 alin. (4), 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului în beneficiul SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” a datoriei în mărime de 3924204,93 de lei.

La 18 noiembrie 2016, SA „Termoelectrica” (succesor în drepturi al SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” mun. Chișinău) a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând admiterea acesteia, încasarea din contul SA „Termocom” în procedura falimentului în beneficiul SA „Termoelectrica” a datoriei în sumă totală de 3924304,84 de lei și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Suplimentar a menționat că existența datoriei se confirmă și prin actul bilateral de verificare (extras din cont) din 30 septembrie 2015, întocmit după încheierea contractului de vânzare - cumpărare nr. 1 din 21 noiembrie 2014 și preluarea subansamblului funcțional al SA „Termocom” în procedura falimentului.

A remarcat că însăși faptul includerii sumei ce constituie obiectul litigiului în actul de verificare în baza facturii fiscale seria FB nr. 0221374 din 30 iunie 2011 denotă livrarea de fapt a energiei termice către SA „Termocom” și respectiv, preluarea acesteia de către pârâtă, relevanță prezentând faptul că factura fiscală indicată nu a fost contestată.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, a fost admisă acțiunea.

A fost încasată din contul SA „Termocom” în procedura falimentului în beneficiul SA „Termoelectrica” suma de 3924304,84 de lei cu titlu de datorie și suma de 50000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată legate de achitarea taxei de stat pentru examinarea acțiunii în instanța de judecată.

Prin decizia din 3 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de lichidatorul SA „Termocom” în procedura falimentului, Cristina Burzacovschi, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

A fost încasată din contul SA „Termoelectrica” în beneficiul statului taxa de stat ce rezultă din obiectul apelului, achitarea căreia a fost amânată până la judecarea apelului în fond în sumă de 37500 de lei.

La 23 octombrie 2018, SA „Termoelectrica” a declarat recurs împotriva deciziei din 3 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate în prezenta pricină.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată, ilegală și pasibilă de a fi casată.

Instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 512, 514, 572 alin. (1), (2) Cod civil, precum și prevederile din Legea nr. 188 din 28 septembrie 2014 cu privire la unele măsuri referitor la procedura falimentului SA „Termocom”, nu a intrat în esența litigiului și a declarat ilegal și neîntemeiat că datoria în sumă de 3924304,84 de lei a fost stinsă prin compensare.

A obiectat că sunt absurde și declarative constatările instanței de apel cu referire la faptul că creanțele SA „CET-2” (succesor al căreia este SA „Termoelectrica”) față de SA „Termocom” în procedura falimentului au fost stinse odată cu semnarea contractului de vânzare - cumpărare nr. 1 din 21 noiembrie 2014 și actului nr. 1 din 5 martie 2015 privind stingerea creanței prin compensare semnat de SA „Termocom” în procedura falimentului și SA „CET-2” și astfel, SA „Termoelectrica” care este succesorul SA „CET-2” nu mai poate pretinde la încasarea datoriei în sumă de 3924204,93 de lei din contul SA „Termocom” în procedura falimentului.

Or, stingerea parțială a datoriei de către SA „Termocom” în temeiul contractului de vânzare - cumpărare menționat după inițierea prezentului proces civil la acțiunea SA „CET-2”, act juridic ce a vizat doar sumele certe, lichide și exigibile, stabilite de părțile contractate, nu denotă că obiectul contractului de vânzare - cumpărare nr. 1 din 21 noiembrie 2014 a inclus și suma ce constituie obiectul prezentului litigiu, sumă ce nu are nicio tangență cu contractul și actul indicat și care nu a fost stinsă prin încheierea acestui contract, deoarece nu a fost inclusă în obiectul acestuia.

A precizat că la materialele cauzei nu au fost anexate probe ce ar dovedi stingerea datoriei SA „Termocom” în procedura falimentului în sumă de 3924204,93 de lei.

Instanța de apel a ignorat în totalitate faptul că existența datoriei se confirmă și prin actele bilaterale de verificare (extrase din cont) din 27 martie 2017 și 31 octombrie 2017, întocmite după încheierea contractului de vânzare - cumpărare nr. 1 din 21 noiembrie 2014 și preluarea subansamblului funcțional al SA „Termocom” în procedura falimentului.

Având în vedere prevederile art. 97 alin. (2) CPC, a remarcat că instanța de apel a adjudecat cheltuielile de judecată din contul SA „Termoelectrica”, astfel încât decizia acesteia este contradictorie și confirmă odată în plus că datoria ce constituie obiectul prezentului proces nu a fost stinsă.

Instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 668 alin. (1), 2, 29 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ și art. 220 alin. (1) Cod civil.

Astfel, SA „Termocom” nu a prezentat instanței de judecată, contrar obligației pozitive instituite în sarcina acesteia de art. 118 alin. (1) CPC, dovada contestării facturii fiscale în baza căreia a fost înaintată spre plată suma vizată în litigiul dat, în ordinea contenciosului administrativ.

Având în vedere prevederile art. 2 și 29 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, a reiterat că actul administrativ, în cazul dat factura fiscală seria

FB nr. 0221374 din 30 iunie 2011 produce efecte până la data la care este anulată, total sau parțial, printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, în privința acesteia în calitate de act administrativ subzistând prezumția legalității până la anularea acesteia prin hotărâre judecătorească.

În consecință, pentru anularea acesteia este necesară respectarea de către intimat a procedurii prevăzute la art. 14-17 din Legea contenciosului administrativ.

În speță, intimatul nu a contestat nici cu cerere prealabilă factura fiscală în partea nerecunoscută de acesta, nici prin acțiune în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care în prezenta cauză instanța judecătorească nu este îndreptățită în temeiul art. 240 alin. (3) CPC de a examina legalitatea facturii menționate, astfel de pretenții nefiind înaintate în pricină.

Referitor la solicitarea intimatului de încetare a procesului, cu referire la prevederile art. 265 lit. b) CPC, art. 753 alin. (1), 1331 alin. (1) Cod civil, art. 1 alin. (5) din Legea cu privire la unele măsuri referitor la procedura falimentului SA „Termocom”, a evidențiat că SA „Termoelectrica” și SA „Termocom” în procedura falimentului nu au încheiat nicio tranzacție în sensul prevăzut de art. 265 lit. b) CPC, astfel încât aceste prevederi nu pot fi aplicate ca temei de încetare a procesului.

La 14 ianuarie 2019, SA „Termocom” în procedura falimentului a depus referință la recursul declarat de SA „Termoelectrica”, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 7 iunie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 160 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 octombrie 2018 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Termoelectrica” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de SA „Termoelectrica”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Termoelectrica” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu